

Sygn. akt I C 1229/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Barbara Nowicka

Protokolant: st. sekr. sądowy E. B.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 grudnia 2016 r. w S. sprawy

z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **Z. K.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Z. K. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 864,64 zł (osiemset sześćdziesiąt cztery złote i 64/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24.03.2016 r. do dnia 30.12.2016 r.;

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;

III. zasądzone w pkt I świadczenie rozkłada na 3 (trzy) raty, płatne do 20-go dnia każdego miesiąca, począwszy od stycznia 2017 r., w następującej wysokości:

1/ pierwsza rata w wysokości 264,64 zł (dwieście sześćdziesiąt cztery złote i 64/100) płatna wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie obliczonymi od kwoty 864,64 zł (osiemset sześćdziesiąt cztery złote i 64/100) od dnia 24.03.2016 r. do dnia 30.12.2016 r. oraz wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 264,64 zł (dwieście sześćdziesiąt cztery złote i 64/100) w przypadku nieuiszczenia tej raty w terminie,

2/ dwie kolejne raty w wysokości po 300,-zł (trzysta złotych 00/100) każda, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku nieuiszczenia którejkolwiek z rat w terminie;

IV. zasądza od pozwanego Z. K. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 247,00 zł (dwieście czterdzieści siedem złotych i 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1229/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł w dniu 24.03.2016 r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagając się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Z. K. kwoty 1.764,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24.03.2016r. do dnia zapłaty. Powód wniósł także o zasądzenie kosztów sądowych oraz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 900,- zł.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwanym umowę pożyczki kwoty 1.100,- zł, nr (...), wypłaconej w dniu 02.11.2015r., z której postanowień pozwany nie wywiązał się, nie regulując zobowiązań wynikających z zawartej umowy. Powód wskazał, że na dochodzoną kwotę składają się: 1.100,- zł z tytułu kapitału, 31,64 zł skapitalizowanych

odsetek umownych zwykłych, 123,- zł z tytułu kosztów monitów i wezwań, kwota 75,- zł z tytułu przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego, 390,- zł z tytułu opłaty przygotowawczej oraz 45,- zł tytułem opłaty administracyjnej.

Postanowieniem z dnia 11.04.2016r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Słupsku.

Pozwany Z. K. oświadczył na rozprawie dnia 09.09.2016r., że uznaje powództwo. Wniósł o rozłożenie zasądzonej należności na raty oraz o nieobciążanie zbyt wielkimi kosztami procesu. Zadeklarował także, iż posiada możliwość spłaty dochodzonej należności w wysokości 300,00 zł miesięcznie wskazując, że utrzymuje się z zasiłku stałego z (...), wypłacanego w kwocie ok. 600,- zł miesięcznie. Leczy się na alkoholizm, od czterech lat nie pije. Dwa razy w tygodniu jest pod obserwacją psychiatry. Prowadzi gospodarstwo domowe z matką i siostrą, zamieszkując w mieszkaniu socjalnym.

W piśmie z dnia 28.09.2016r. strona powodowa wskazała, że byłaby skłonna wyrazić zgodę jedynie na rozłożenie na raty świadczenia zasądzonego wyrokiem Sądu, na podstawie art. 320 kpc.

W piśmie z dnia 16.12.2016r. powód poinformował, że pozwany dokonał w miesiącach października, listopadzie i grudniu 2016r. wpłat po 300,- zł na poczet zadłużenia dochodzonego pozwem. W konsekwencji powód ograniczył powództwo do kwoty 864,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany na rozprawie dnia 30.12.2016r. wyraził zgodę na częściowe cofnięcie powództwa, podtrzymując wniosek o rozłożenie pozostałej należności na raty po 300,- zł miesięcznie, płatne do 20-go dnia każdego miesiąca, począwszy od stycznia 2017r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.10.2015r. pomiędzy powodem (...) S.A. w W. a Z. K. doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...), na mocy której udzielono pozwanemu pożyczki w wysokości 1.100,- zł, zaś pozwany zobowiązał się do spłaty kwoty 1.631,76 zł w miesięcznych ratach, do 30.05.2016r. Pozwany nie wywiązał się z umowy, a jego zobowiązanie na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie wynosiło 1.764,64 zł. W toku procesu pozwany dokonał w miesiącach październiku, listopadzie i grudniu 2016r. wpłat w kwotach po 300,- zł. Po zaliczeniu wpłat na poczet zadłużenia, na dzień wyrokowania w niniejszej sprawie do zapłaty pozostała kwota 864,64 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, obliczanymi od dnia 24.03.2016r. **(bezsporne), a nadto:**

dowód: umowa pożyczki /k.17-23 akt/.

Z. K. utrzymuje się z zasiłku stałego, wypłacanego przez (...) w S., w wysokości 600,- zł miesięcznie. Leczy się na alkoholizm, od czterech lat nie pije. Dwa razy w tygodniu jest pod obserwacją psychiatry. Prowadzi gospodarstwo domowe z matką i siostrą, zamieszkując w mieszkaniu socjalnym. Pozwany przeznacza na koszty związane z mieszkaniem ok. 200,- zł miesięcznie. W utrzymaniu pomaga mu rodzina, ponieważ poza zasiłkiem nie posiada żadnych dochodów. **(bezsporne).**

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie podtrzymywanym po jego ograniczeniu – jako uznane w całości przez pozwanego – podlegało uwzględnieniu.

Pozwany uznał roszczenie co do wysokości oraz co do zasady, wnosząc o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty i dokonując w toku procesu trzech wpłat w wysokości 300,- zł każda.

Sąd zważył, iż zgodnie z art. 213 § 2 kpc sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

W niniejszej sprawie brak było podstaw dla stwierdzenia, iżby uznanie powództwa przez pozwanego godziło w jakikolwiek przepis prawa, zmierzało do jego obejścia, czy byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Wzgląd na powyższe przesądzał o rozstrzygnięciu jak w pkt I sentencji wyroku.

Uznając powództwo co do wysokości oraz co do zasady pozwany wniósł o rozłożenie należności na raty w wysokości 300,00 zł miesięcznie wskazując, że poczuwa się do obowiązku spłaty zadłużenia i deklarując, że taka kwotę miesięcznej raty będzie w stanie wygospodarować.

Sąd zważył, że zgodnie z treścią art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. W doktrynie podkreśla się, że uprawnienie to przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody.

Analizując szczegółowo sytuację zdrowotną, majątkową i osobistą pozwanego Sąd uznał, że wniosek na raty zasługuje na uwzględnienie. Biorąc pod uwagę sytuację przedstawioną na posiedzeniu sądowym, nie kwestionowaną przez stronę powodową, Sąd uznał za celowe rozłożenie zasądzonej kwoty na raty w wysokości po 300,00 zł, albowiem sytuacja zdrowotna i materialna pozwanego jest na tyle zła, by uniemożliwić mu spłatę zobowiązania w całości, a jednocześnie - w związku z osiąganym przez niego stałym dochodem w postaci zasiłku, daje mu możliwość realnej spłaty tegoż zobowiązania w wysokości 300,00 zł miesięcznie, pozwalając na uniknięcie tym samym przymusu egzekucyjnego. O tym, że spłata zadłużenia w deklarowanych ratach jest realna, świadczy również fakt dokonania w miesiącach X, XI, XII 2016r. wpłat po 300,- zł miesięcznie na poczet dochodzonego w sprawie zadłużenia.

Sąd zważył jednocześnie, że w judykaturze i doktrynie przedmiot rozważań stanowiło zagadnienie odsetek w przypadku rozłożenia zasądzzonego świadczenia na raty. W uchwale składu siedmiu sędziów SN - zasada prawna - z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70, OSNC 1971, nr 4, poz. 61 wyrażono w tej kwestii następujący pogląd: "Rozkładając z mocy art. 320 k.p.c. zasądzone świadczenia pieniężne na raty, sąd nie może - na podstawie tego przepisu - odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego go świadczenie; rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratałnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat". Zapatrywanie to powtórzono w uchwale SN z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147. Przytoczone stanowisko spotkało się z aprobatą w doktrynie (W. S., Przegląd orzecznictwa SN, PiP 1972, z. 2, s. 108; J. S., E. W., Przegląd orzecznictwa SN, NP 1972, nr 6, s. 963). Podkreślić przy tym trzeba, że niemożność naliczania odsetek za czas od wydania wyroku w przypadku rozłożenia świadczenia na raty ustaje z chwilą nadejścia terminu płatności poszczególnych rat. Jeśli zatem pozwany opóźnia się z zapłatą poszczególnych rat, powodowi należą się odsetki za opóźnienia.

Podzielając w zupełności przytoczone poglądy, Sąd orzekł jak w pkt III wyroku uznając, że takie orzeczenie o rozłożeniu należności na raty może umożliwić pozwanemu wykonanie orzeczenia w sposób skuteczny, a jednocześnie uwzględnia też słuszne interesy powoda.

Stosownie do treści art. 203 § 1 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

Pozwany wyraził zgodę na częściowe cofnięcie powództwa. Wobec uznania czynności cofnięcia pozwu za skuteczną zasadnym było umorzenie postępowania jak w pkt II sentencji, na podstawie art. 355 § 1 kpc.

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W przypadku umorzenia postępowania ustalenie stron wygrywającej i przegrywającej uzależnione jest od przyczyny, która spowodowała potrzebę wydania tego rodzaju postanowienia. Według stanowiska doktryny za przegrywającego należy uznać pozwanego, który w toku procesu spełnił dochodzone od niego świadczenie, czym zaspokoił roszczenie powoda wymagalne w chwili wytoczenia powództwa. Skoro zatem pozwany spłacił zadłużenie dochodzone pozwem po wytoczeniu powództwa, co do zasady winien zwrócić w całości poniesione przez stronę powodową koszty procesu. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika (adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego) zalicza się wynagrodzenie i wydatki jednego adwokata (radcy prawnego). Zgodnie z treścią § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804) stawka minimalna przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 1.500 zł wynosi 1.200, zł. Na wysokość kosztów procesu składała się nadto uiszczona przez powoda kwota 30,- zł tytułem opłaty od pozwu oraz kwota 17,- zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O kosztach procesu w niniejszej sprawie rozstrzygnięto jak w pkt IV wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przytoczona regulacja urzeczywistnia zasadę słuszności i stanowi wyłom w zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu. Nie konkretyzuje on pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, toteż ich kwalifikacja należy do sądu, który – uwzględniając całokształt okoliczności konkretnej sprawy – może nie obciążyć strony przegrywającej kosztami procesu.

Oceniając, czy zachodzi w niniejszej sprawie wypadek szczególnie uzasadniony Sąd wziął pod uwagę sytuację pozaprocesową pozwanego, szczególnie jego sytuację zdrowotną, życiową i materialną. Bezspornym było, że pozwany utrzymuje się z zasiłku wypłacanego przez ośrodek pomocy społecznej, stale leczy się w związku z chorobą alkoholową. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd doszedł do wniosku, iż pozwany jest osobą chorą, nieporadną i ubogą, o znacznie ograniczonej możliwości podjęcia pracy pozwalającej na polepszenie materialnego bytu, a także zaspokojenia całości roszczeń z tytułu kosztów procesu, które są niewiele mniejsze od wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie. Pozwany wykazał się przy tym postawą wskazującą na to, że nie uchyla się od obowiązku spłaty zadłużenia, potwierdzając to dokonanymi już w toku procesu wpłatami. W ocenie Sądu całokształt okoliczności ustalonych w niniejszej sprawie uzasadniał obciążenie pozwanego częścią kosztów procesu, obejmującą uiszczoną opłatę od pozwu, opłatę skarbową oraz kwotą 200,- zł z tytułu części kosztów zastępstwa prawnego, na podstawie art. 102 kpc.